

Rre wa rona, motlhatlheledi wa diphologolo

Nobusi Maqubela

Bana ba ga Sebe ba ne ba nyoetswe go ya kwa serapeng sa East London, kwa rre wa bona o neng a dira teng. Tlotlo, Mpho, Tshepo, Tsholo lekgatsedi wa bona Nono, ba ne ba nna le batsadi ba bona mo ntlong ya mmu kwa Kwelera.

Ka metlha fa ba ne ba kopa rre wa
bona go ya serapeng le bona, o ne a re,
“gongwe kamoso.”

Rre wa bona o ne a nna a le kwa tirong
gape a sena nako ya go ba isa serapeng.
Lebaka le lengwe ke gore go ne go le
tlhwatlhwagodimo go etela serapa.

Bana ba bane ba, ba ne ba rata
diphologolo. Rre wa bona o ba boleetse
dikgang tse di ntsi ka ga diphologolo tsa
serapa.

O ne a dira ka fa lefapheng la dinonyane
ka jalo bana ba ne ba itsi thata ka tsone
go gaisa balekane ba bona.

O ne a re o kgona go bua le tsone. Se o se
dirile bana go ikaelela go ya serapeng.

“A lo ka rata go etela serapa ka Lamatlhatso?” ga botsa rre moso mongwe.

Bana ba ne ba sa dumele se ditsebe tsa bone se di utlwang.

“Ka nnete?” mawelana a boletsa gangwe.

“A ke tla bua le dinonyane? A ke...” ga botsa Nono.

“Ee,” rre a bua ka monyebo.

Mongwe le mongwe o ne a itsi gore Nono o ne a sa fetse go bua. E ne ekele beke e ka se fele, ba ne ba bolawa ke go nna ba letile.

Fa batsadi ba bone ba tsoga ka
Lamatlhatso, ba fitlhetse bana ba tihapile
ba emetse go tsamaya. Mme o ne a
nyenya ka go bona boitumelo jo.

Fa ba goroga kwa serapeng, ba ne ba makaletse go bona gore se se tona jang.

Morago ga sekgala se se nnye, ba ne ba makaletse diphologolo tse dintsi tse di farologaneng.

Rre o ba isitse kwa karolong nngwe le nngwe ya serapa. O ne a itsi thata ka serapa. O ne a letla bana go tshwara diphologolo tse a neng a itsi di se kotsi.

Nono o ne a gakaletse
go bona dinonyane.
O ne a batla go utlwa
rraagwe a bua le tsona.
Fa ba tsena ba utlwile
dinonyane di tswirinya.

“Di bua tsotlhe ka
nako e le nngwe. O di
tlhaloganya jang?” ga botsa Nono.

Rre a a tlhopha nonyane e e mebala a e
naya Nono.

“Dumela nonyane e nnye,” a bua.

“Dumela nonyane e nnye.” ga araba
nonyane.

O ne a tshogile go utlwa nonyane e mo
araba. “Dinonyane tsotlhe di na le puo ya
tsona le fa re sa itsi gore di reng,” ga tlhalosa
rre.

Fa ba boela gae, pele setswalo se bulega,
Nono o ne a setse a bua: “Mme!mme!Nka
rata go nna le go bua le dinonyane. E tla
robala le go ja le nna. Ke tla e ruta go
buisa.”

Bana ba bangwe ba ne ba itsi gore Nono a ka se fetse go bua. Tlotlo a mo tsena ganong, “Mme , nka rata tlhapi.”

“Wa go dirang ka tlhapi?” ga botsa mme.

“Ahhh” Ke tla... ke tla... ke tla e godisa mme fa e le kgolo, ke tla e isa lewatleng go thuma.”

O ne a kgona go e bona mo monaganong wa gagwe, a thuma le tsala ya gagwe tota, tlhapi. Tlotlo e ne e le rra ditoro yo o mogolo mo lapeng!

Mawelana, Tshepo le Tsholo le bona ba atamela mme. “Re ka rata go nna le mebitlwa . O montsho le yo o mosweu.” Tshepo o ne a buelela bobedi jwa bona, jaaka gale.

“Mebitlwa? Wa go dirang ka mebitlwa?” ga botsa mme a lebile Tshepo. O ne a itsi gore Tshepo o na le karabo.

“Mmutlwa e na le boboa jo bo boleta bo le lotsatsa,” a rialo. “Re tla robala le tsona gape di tla re thutafatsa ka mariga,” Tshepo a tlatsa a gopola gore di ne di le bothito jang fa a di tshwara kwa serapeng.

“Mme o tla nthekelelana nonyane?”, ga kopa Nono a bona gore ga go ope yo o buang le ene. Nono a leka gape, “Ke rata dinonyane tse di mebalabala. Di bua thata. “Jaaka wena,” ga bua Tshepi. Botlhe ba tshega.

Mme o ne a sa itsi gore a dire eng go diragatsa ditoro tsa bana ba gagwe.

Ba ne ba mo lebeletse ka tsolofelo.

“Gongwe kamoso.” A ikutlwa a dirisa mafoko a monna wa gagwe fa tota a ne a re “Nyaa.”

Rre o ne a itumelela go utlwa gore bana ba itumeletse leeto lwa bone kwa serapeng.

“Re tla ya gape kwa serapeng ka malatsi a boikhutso a a tlang.” ga bua rre.

“EE,” bana ba goa.

“Ke na le leano. Ntlo ya rona e nnye. Ga re na lefelo la go rua diphologolo. Ke eng re sa kope rre go adima dibuka kwa laeborari tsa diphologolo tse le di ratang?” ga bua Mme.

“Ke kgopolo e e siameng eo!” ga bua Rre.

Le bana ba rata kgopolo eo.

“Mme, re ka etela kwa tirong ya gago leng?” ga botsa Nono.

Botlhe ba tshega. Mme o dira kwa keretšhe.

“Mathata ke a o!” Mme le rre ba buela gangwe.